

Графічні матеріали
до дипломної роботи
на тему:

“Геодезичний моніторинг за планово-висотним зміщенням
будівлі”

					Дипломний проект			
					Геодезичний моніторинг за планово-висотним зміщенням будівлі	Лист		Масштаб
Зм	Кільк	№ докум.	Підпис	Дата				
Виконала		Кушнірчук Т. Ю.						
Керівник		Ісаєв О.П.						
						Арк. 1	Аркушів	
					Графічні матеріали	КНУБА, ГІСУТ Кафедра інженерної геодезії ГДм-23		
Зав кафедри		Дем'яненко Р.А						

Тема магістерського проекту «Геодезичний моніторинг за планово-висотним зміщенням будівлі» є актуальною через вплив техногенних і природних факторів на стабільність будівель.

Мета роботи – розробка проекту моніторингу для своєчасного виявлення та аналізу зміщень, із завданнями вибору обладнання, оцінки точності вимірювань і обробки даних.

Практична значущість полягає у впровадженні сучасних методів моніторингу для запобігання аваріям, оптимізації експлуатації будівель і зниження витрат на їх утримання.

АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Обстежувана будівля розташована в селі Новосілки, Київської області, на схилі пагорба. У зв'язку з цим необхідно проводити спостереження за планово-висотним зміщенням споруди, щоб вчасно вжити заходи для усунення та попередження цих зміщень.

Будівля має розміри в плані 66.4 м x 18.9 м, висота поверху – 2.8 м.

Будинок має 25 поверхів та підвал.

Фундамент – монолітна залізобетонна плита товщиною 800 мм.

Головний фасад будівлі

Місце розташування району робіт

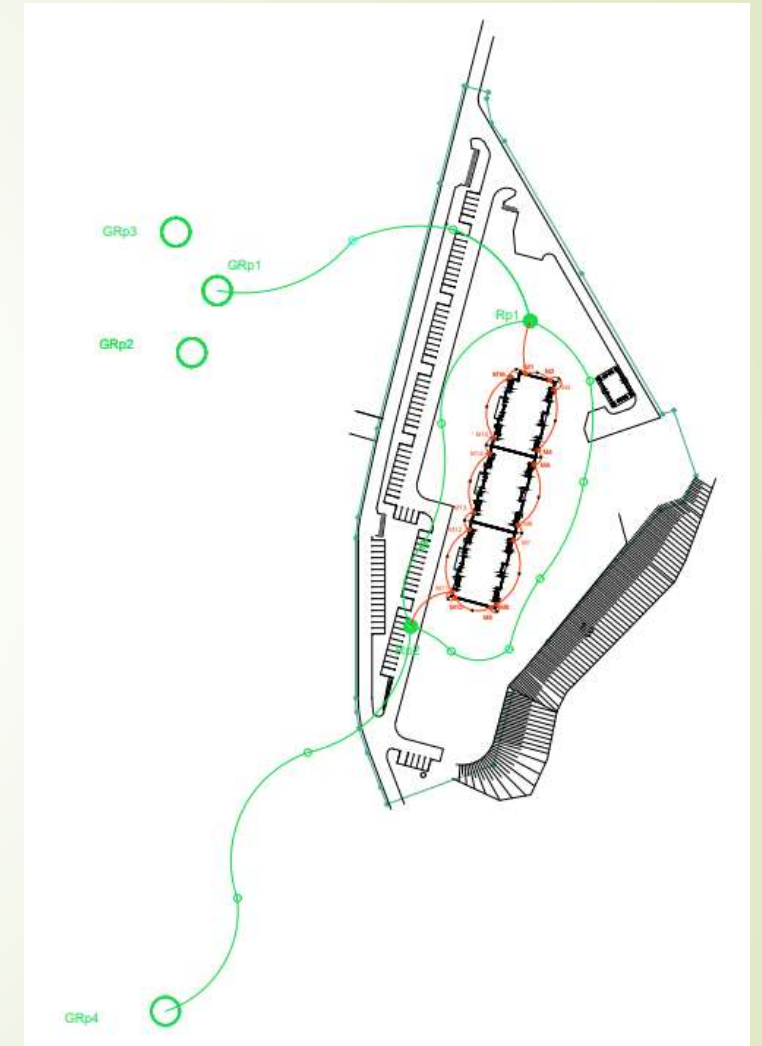

Проект висотної мережі

На початковому етапі робіт проектується опорна висотна мережа яка представлена у вигляді 4 глибинних та 2 ґрунтових реперів

Проект опорної висотної мережі

Похибка визначення еліпсоїдної висоти (f_e) залежить від базової точності приймача і відстані до базової станції.

$f_e = f_b + (k \cdot d)$ де:

$f_b = 5 \text{ мм}$ — базова похибка GNSS-приймача;

$k = 0.5 \text{ мм/км}$ коефіцієнт похибки через відстань до базової станції;

$d = 14 \text{ км}$ — відстань до базової станції.

$f_e = 5 \text{ мм} + (0.5 \cdot 14) = 5 + 7 = 12 \text{ мм}$

Похибка моделі геоїда (f_g):

$f_g = 10 \text{ мм}$

Похибка вимірювання висоти антени (f_a): $f_a = 2 \text{ мм}$

Розрахунок загальної похибки (f_H)

Загальна похибка визначення висоти обчислюється за формулою:

$$f_H = \sqrt{f_e^2 + f_g^2 + f_a^2}$$

$f_e = 12 \text{ мм}$

$f_g = 10 \text{ мм}$

$f_a = 2 \text{ мм}$

$$f_H = \sqrt{12^2 + 10^2 + 2^2} = \sqrt{144 + 100 + 4} = \sqrt{248} \approx 15,75 \text{ мм}$$

Допустимі похибки вимірювання деформаційних зміщень споруд

Таблиця 1

Клас точності вимірювань	Допустима похибка при вимірюванні переміщень, мм	
	вертикальних	горизонтальних
I	1	2
II	2	5
III	5	10
IV	10	15

Розрахуємо СКП ходу ($m_{\text{ходу}}$) та СКП визначення перевищення на станції (m_n)

Нев'язка ходу

$$f_{\text{пер}} = m \cdot \sqrt{L} = 5 \cdot \sqrt{0,947} = 4,87 \text{ мм}$$

Візьмемо граничну нев'язку як 3 СКП на $m_{\text{ходу}}$

$$f_{\text{гр}} = 3 \cdot m_{\text{ходу}}$$

$$m_{\text{ходу}} = \frac{f_{\text{пер}}}{3} = \frac{4,87}{3} = 1,62 \text{ мм}$$

СКП ходу ($m_{\text{ходу}}$) та СКП визначення перевищення на станції (m_n) пов'язані між собою

пов'язані між собою

$m_{\text{ходу}} = m_n \cdot \sqrt{n}$, де n — кількість станцій в ході

$$m_n = \frac{m_{\text{ходу}}}{\sqrt{16}} = \frac{1,62}{4} = 0,4 \text{ мм}$$

Обладнання

Основні характеристики GPS-приймача Leica GS16

Точність 2D (статика)	3 мм + 0.5 ppm
Точність 3D (статика)	5 мм + 0.5 ppm
Точність 2D (RTK)	8 мм + 0.5 ppm (мережеве)
Точність 3D (RTK)	15 мм + 0.5 ppm (мережеве)
Час ініціалізації	4 с

Основні характеристики LEICA LS10

Зображення	Пряме
Збільшення	32x
Точність вимірювання перевищень по інварній рейці	0,3 мм

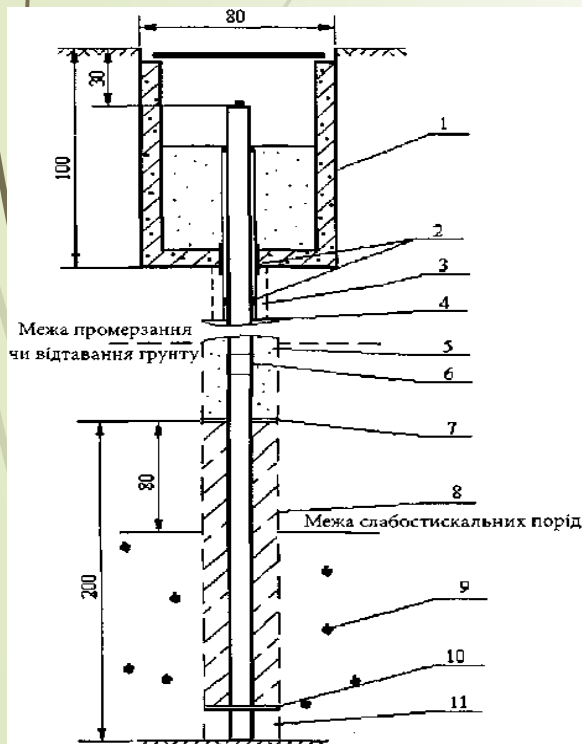

Високоточний цифровий нівелір LEICA LS10

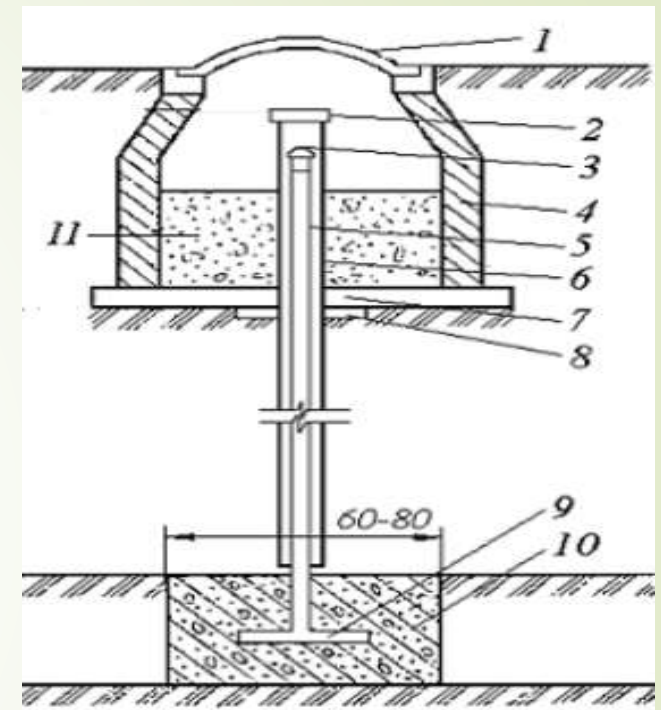
Вид знаку для закріплення глибинних реперів

Оскільки в районі робіт переважно насипні, глинисті ґрунти, тому для стабільності закріплення пунктів опорної висотної мережі необхідно використовувати відповідні види знаків

Вид знаку для закріплення ґрунтових реперів

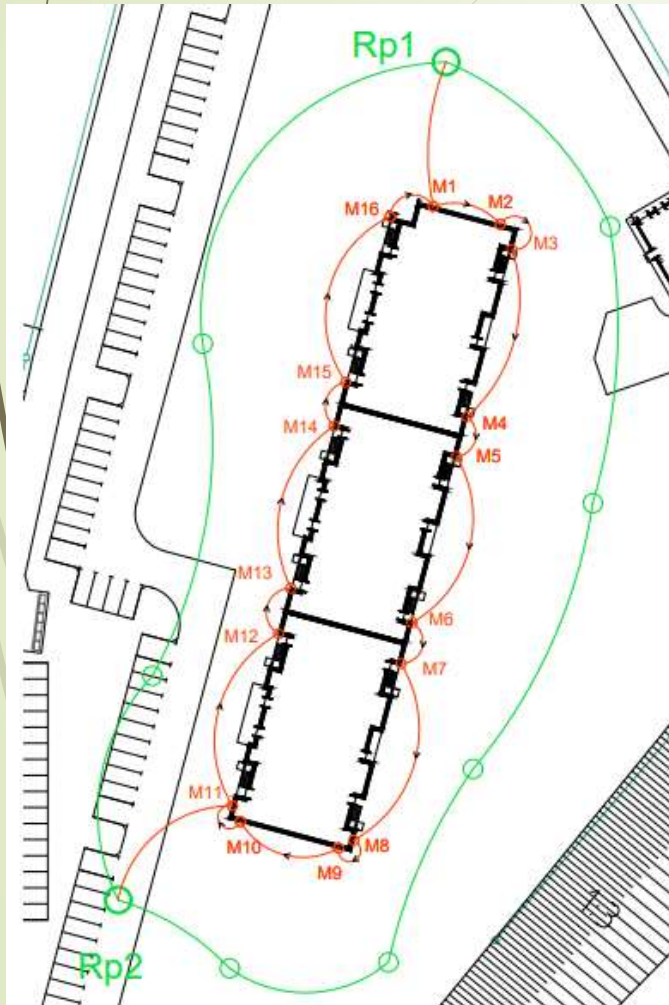
1 – залізобетонний чи металевий колодязь із кришкою; 2 – сальники; 3 – захисна труба діаметром 150 мм – 200 мм; 4 – труба діаметром 80 мм – 150 мм; 5 – ґрунт (пісок, лес); 6 – муфта; 7 – обмежувальне кільце; 8 – свердловина діаметром 250 мм; 9 – бетон; 10 – металевий диск; 11 – цементний розчин

1 – люк с крышкой; 2 – крышка; 3 – реперная головка ($\varnothing$ 2–4 см); 4 – кирпичный или бетонный сборный колодец; 5 – реперная труба ($\varnothing$ 7–8 см); 6 – защитная труба ($\varnothing$ 12–15 см); 7 – бетонная подготовка; 8 – хомут для удержания защитной трубы; 9 – анкерный лист; 10 – бетонная подушка; 11 – шлак

Проект локальної висотної мережі

Після створення опорної висотної основи створюється мережа осадкових марок на будівельних конструкціях.

Розрахуємо СКП ходу ($m_{\text{ходу}}$) та СКП визначення перевищення на станції (m_n)

Нев'язка ходу

$$f_{\text{пер}} = m \cdot \sqrt{L} = 5 \cdot \sqrt{0,3585} = 2,99 \text{ мм}$$

Візьмемо граничну нев'язку як 3 СКП на $m_{\text{ходу}}$

$$f_{\text{нгр}} = 3 \cdot m_{\text{ходу}}$$

$$m_{\text{ходу}} = \frac{f_{\text{пер}}}{3} = \frac{2,99}{3} = 1 \text{ мм}$$

СКП ходу ($m_{\text{ходу}}$) та СКП визначення перевищення на станції (m_n) пов'язані між собою

$m_{\text{ходу}} = m_n \cdot \sqrt{n}$, де n – кількість станцій в ході

$$m_n = \frac{1}{4} = 0,25 \text{ мм}$$

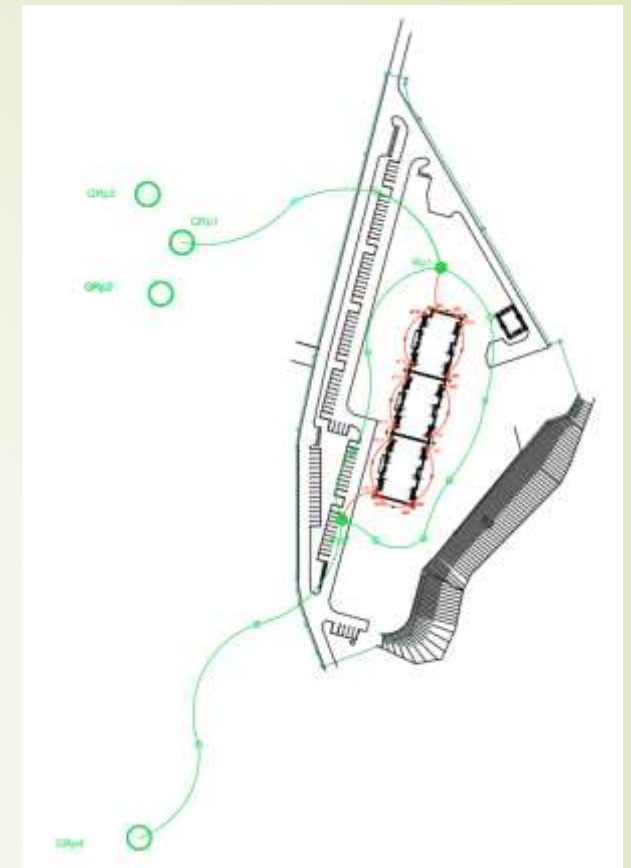
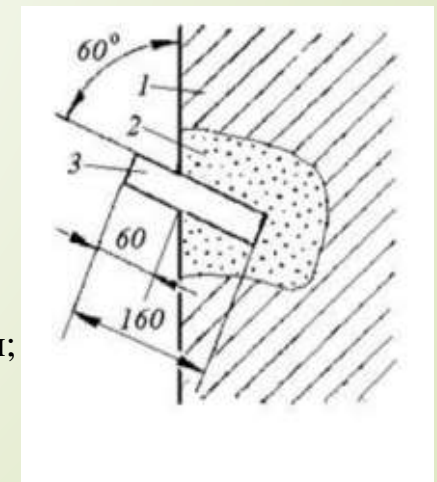

Схема закріплення осадкової марки

- 1- стіна;
- 2- цементний розчин;
- 3- сталевий кутик.

Проект планової мережі

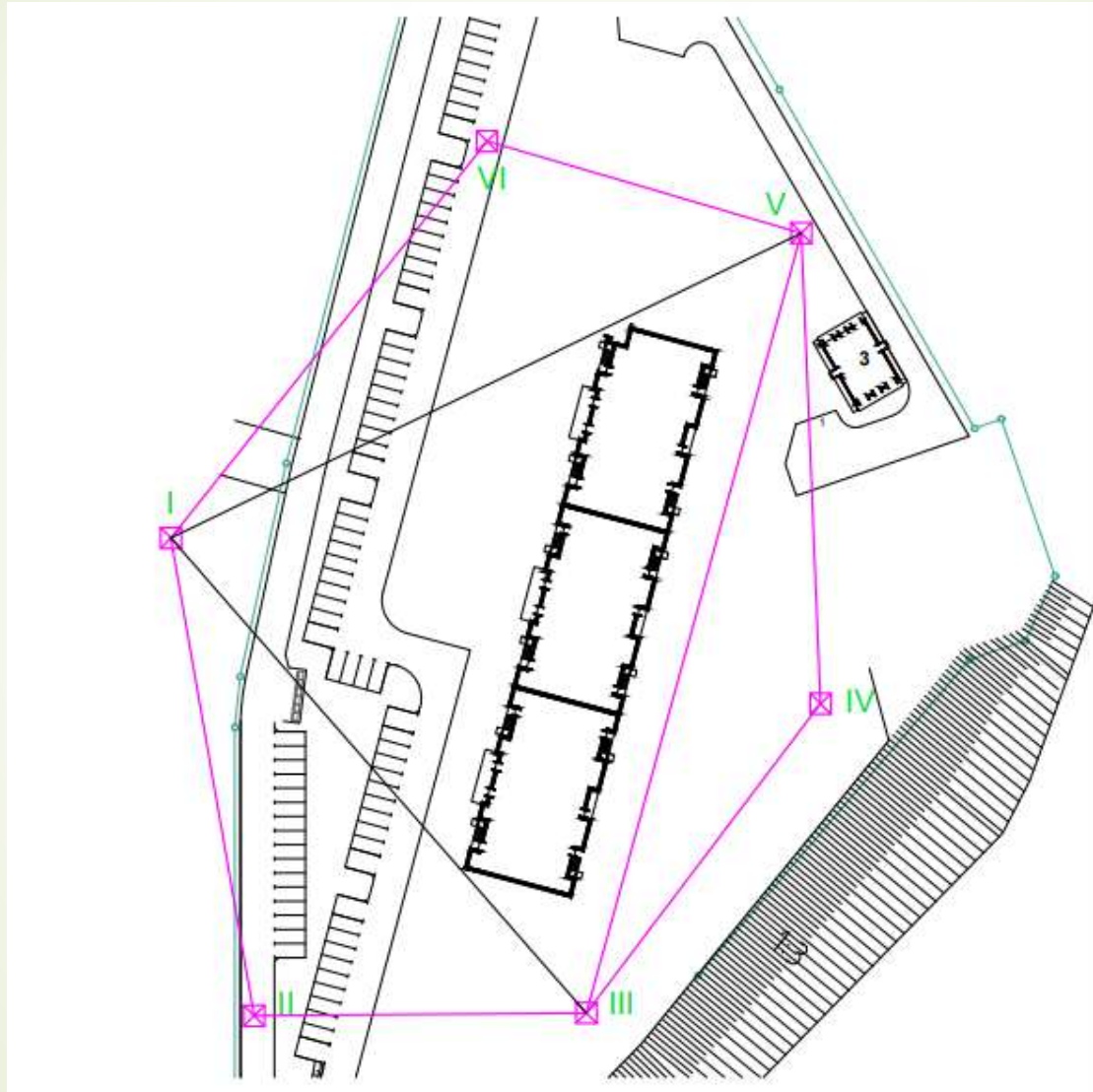

Схема планової мережі

Перед початком розмічування планової мережі виконується апріорна оцінка точності лінійно-кутової мережі. Дана оцінка точності виконана в програмі «Топо-град». Результати зображені в таблиці 1.

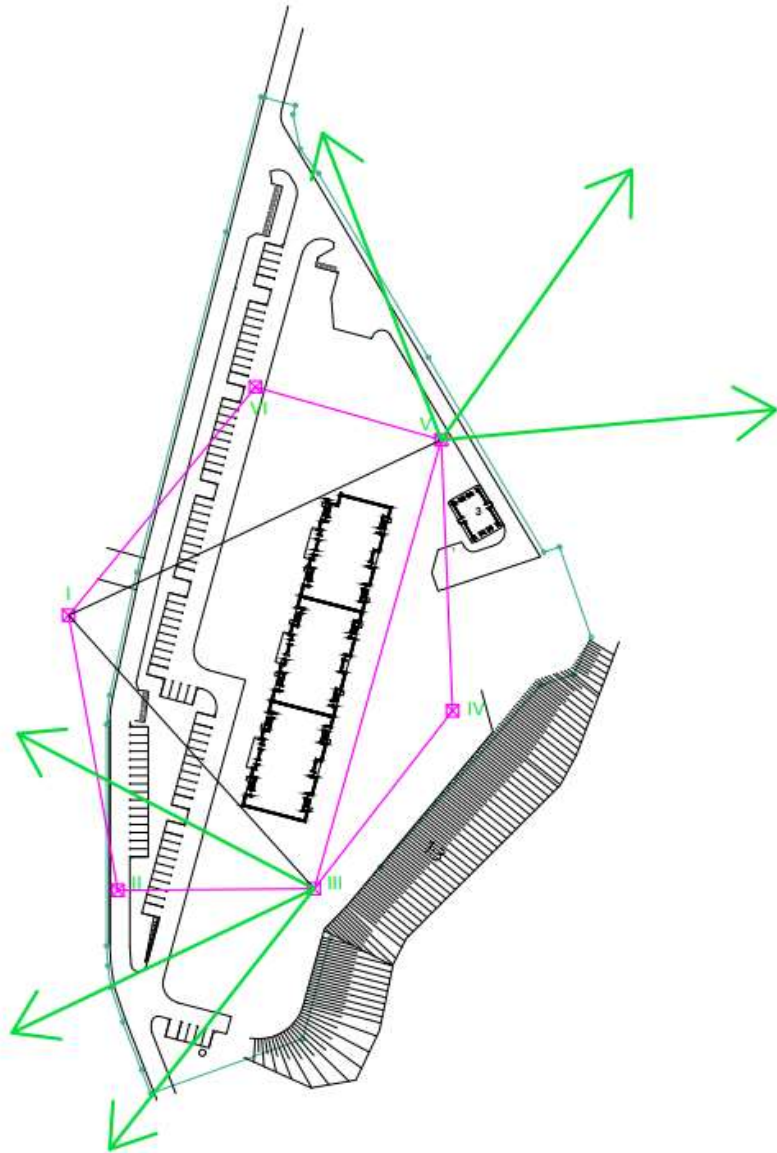
Апостеріорна оцінка точності виконується після побудови мережі. Отримані значення порівнюються з значеннями таблиці 1 (III клас точності) ДСТУ Б В.2.1-30:2014.

Апріорна оцінка точності лінійно-кутової мережі
Таблиця 2

Назва пункту	Координати		Дирек. Кут (° ' ")	На пункти	Довжина Сторін (м)	Середньо квадратичні похибки (СКП)					Відносна похибка сторін
	X (м)	Y (м)				X (м)	Y (м)	МХУ (м)	Сторін (м)	Дир. Кутів (сек)	
1	901.388	1130.745	278 54 3.8	2	123.43	0.0011	0.0013	0.0017	0.0014	2.4068	1:90894
			307 1 29.3	3	163.76				0.0012	1.5417	1:132672
			40 20 25.1	5	163.76				0.0012	1.5417	1:132672
			68 27 50.6	6	123.43				0.0014	2.4068	1:90894
2	920.486	1008.803	98 54 3.8	1	123.43	0.0015	0.0011	0.0019	0.0014	2.4068	1:90894
			353 40 57.1	3	80.00				0.0016	2.6711	1:50995
3	1000.000	1000.00	127 1 29.3	1	163.76				0.0012	1.5417	1:132672
			173 40 57.1	2	80.00				0.0016	2.6711	1:50995
			69.48 58.4	4	122.68				0.0015	1.7253	1:82934
			83 40 57.2	5	238.20						
4	1042.00	1115.142	249 48 59.4	3	122.68	0.0010	0.0015	0.0018	0.0015	1.7253	1:82934
			97 32 56.0	5	122.68				0.0015	1.7253	1:82933
5	1026.221	1236.754	220 20 25.1	1	163.76				0.0012	1.5417	1:132672
			263 40 57.2	3	238.20						
			277 32 56.0	4	122.68				0.0015	1.7253	1:82933
			173 40 57.1	6	80.00				0.0016	2.6711	1:50995
6	946.697	1245.556	248 27 50.6	1	123.43	0.0016	0.0010	0.0019	0.0014	2.4068	1:90894
			353 40 57.1	5	80.00				0.0016	2.6711	1:50995

Оскільки 1,9 мм < 10 мм (III клас точності приймається для обстежуваної будівлі), тому запроектована планова мережа забезпечує потрібну точність визначення координат.

Контроль стабільності пунктів планової мережі

Контролю стабільності положення пунктів планової мережі в кожному циклі проводиться методом спостереження на віддалені об'єкти. Такими об'єктами можуть бути телефонна вежа, церква тощо, головною умовою вибору є стабільність їхнього положення. Для цього на кожному з цих пунктів обираються та вимірюються горизонтальні кути для 3 напрямків на віддалені об'єкти. Такі спостереження проводяться впродовж усього періоду робіт.

Основні характеристики GPS-приймача Leica Viva GS16

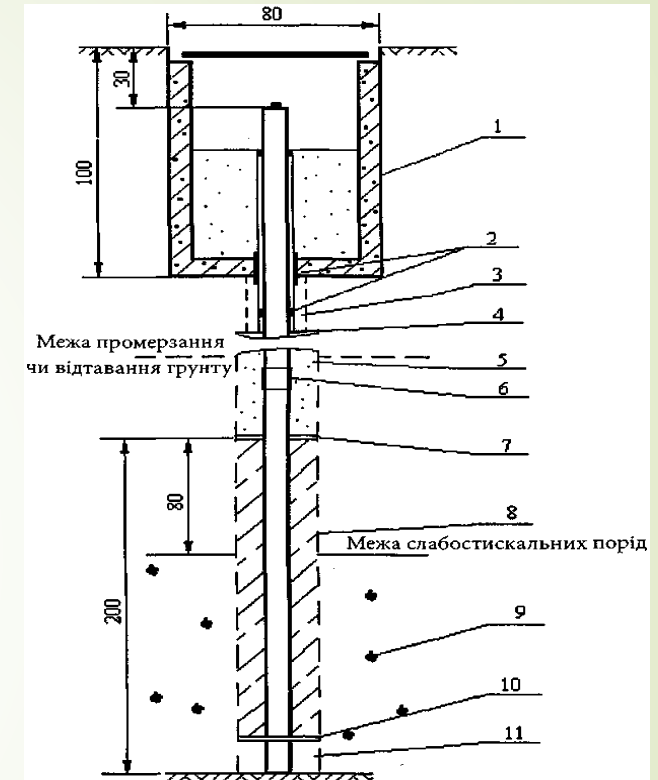
Точність 2D (статика)	3 мм + 0.5 ppm
Точність 3D (статика)	5 мм + 0.5 ppm
Точність 2D (RTK)	8 мм + 0.5 ppm (мережеве)
Точність 3D (RTK)	15 мм + 0.5 ppm (мережеве)
Час ініціалізації	4 с

Основні характеристики Тахеометр Leica FlexLine TS10 I 1" R1000

Збільшення (кратність)	30x
Точність кутова	1"
Дальність вимірювання без відбивача	1000м
Дальність вимірювання з відбивачем	3500м (10000м у режимі великих відстаней)
Точність вимірювання відстаней без відбивача	2мм+2мм/км
Точність вимірювання відстаней на відбивач	1мм+1.5мм/км

Знак закріплення пунктів планової мережі

1 – залізобетонний чи металевий колодязь із кришкою; 2 – сальники; 3 – захисна труба діаметром 150 мм – 200 мм; 4 – труба діаметром 80 мм – 150 мм; 5 – ґрунт (пісок, лес); 6 – муфта; 7 – обмежувальне кільце; 8 – свердловина діаметром 250 мм; 9 – бетон; 10 – металевий диск; 11 – цементний розчин

Проект закріплення рефлекторних марок та трипельпризм на фасаді будівлі

Трипельпризма круглого огляду та рефлекторна марка

Проект закріплення марок та трипельпризм на фасаді будівлі по

СКП визначення координат точок закріплених на фасадах будівель

СКП визначення координат точок можна попередньо оцінити за формулою:

$$m_p^2 = m_{ц.п.}^2 + m_{ц.м.}^2 + \left(S \frac{m_\beta^2}{\rho''^2} \right) + m_S^2 + m_i^2$$

Де:

$m_{ц.п.}$ – похибка центрування приладу;

$m_{ц.м.}$ – похибка візування марки;

S – найбільша відстань від пункту мережі до марки;

m_β – похибка вимірювання кутів;

m_S – похибка вимірювання відстаней;

m_i – похибка відхилення осі обертання тахеометра від прямовисної лінії;

Отже СКП вимірювання координат найбільш віддаленої точки з пунктів планової мережі тахеометром Leica FlexLine TS10 I 1" R1000 буде дорівнювати 4,6 мм. Оскільки 4,6 мм < 10,0 мм (III клас точності (таб. 2)), тому даний тахеометр можна використовувати для даного виду роботи.

Приймаючи такі значення похибок:

$$m_{ц.п.} = 1 \text{ мм};$$

$$m_{ц.м.} = 1 \text{ мм};$$

$$m_\beta = 1'';$$

$$m_S = 2,5 \text{ мм};$$

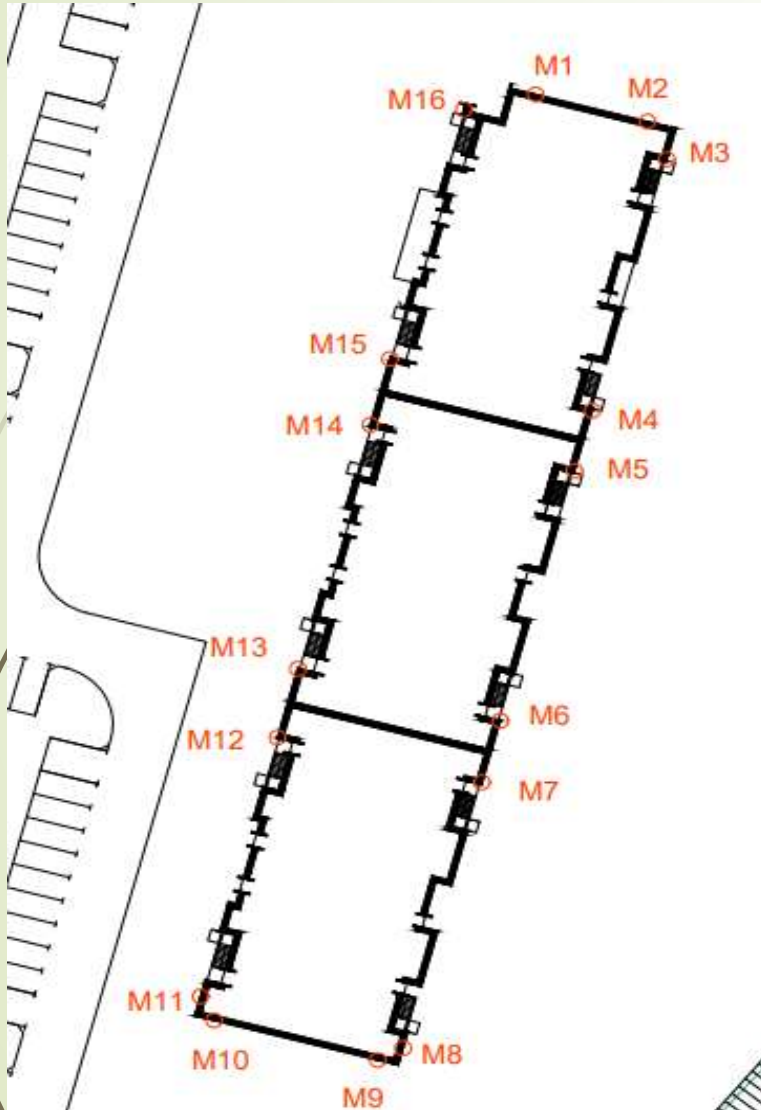
$$m_i = S * \text{tg}(i) = 72 * \text{tg}(5'') = 3 \text{ мм};$$

Отримуємо:

$$m_p = \sqrt{1^2 + 1^2 + \left(130,084 \frac{1''^2}{206265''^2} \right) + 2,5^2 + 3^2} = 4,6 \text{ мм};$$

Визначення осідань будівлі

Місця закріплення осадкових марок

Осадкові марки встановлюються в нижній частині будівлі, по їх периметру.

Щоб визначити осідання точки в даному циклі спостережень H_i відносно початкового циклу спостережень H_0 , необхідно обчислити різницю вимірних відміток, отриманих на цих циклах, тобто

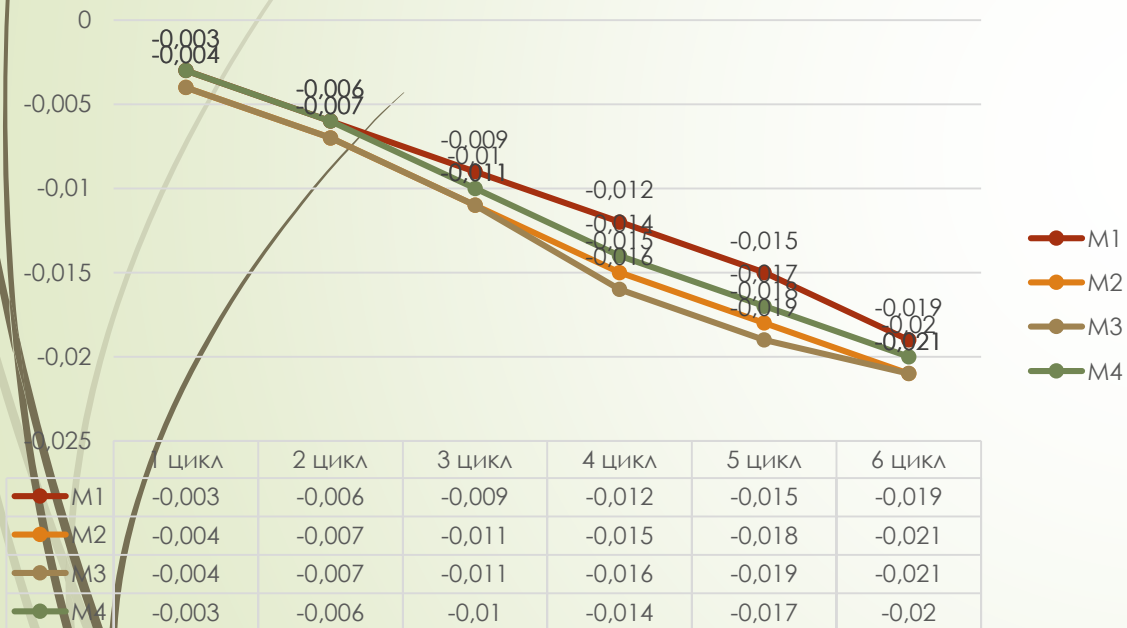
$$\Delta H = H_i - H_0$$

Аналогічно можна розраховувати осідання між попереднім H_i і наступним H_{i+1} циклами спостережень.

$$\Delta H = H_i - H_{i-1}$$

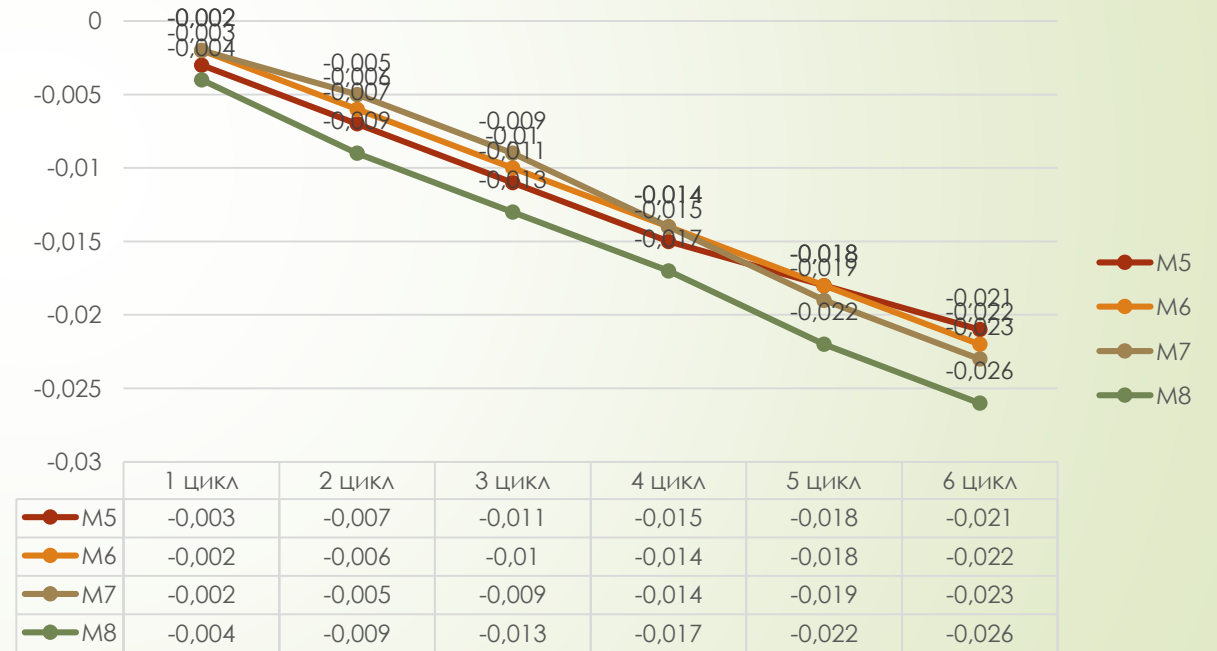
Графік осідання будівлі в місцях закріплення марок М1-М4

Осідання марки М1-М4 за 6 циклів спостереження

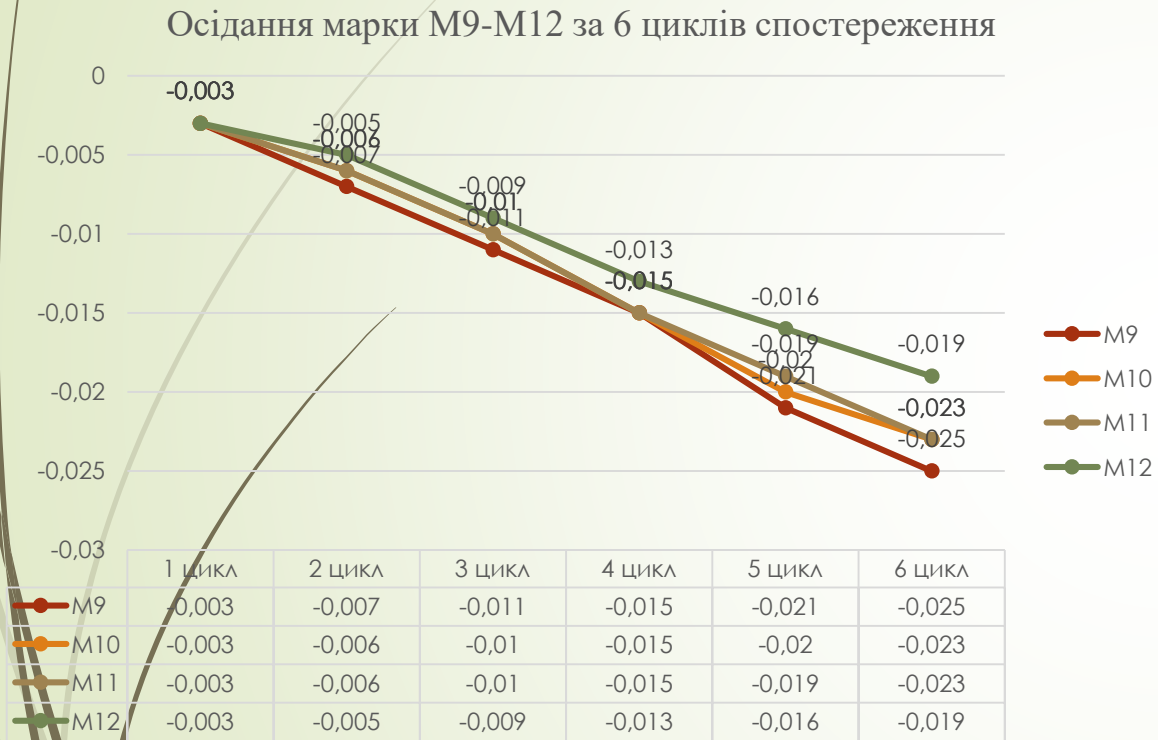

Графік осідання будівлі в місцях закріплення марок М5-М8

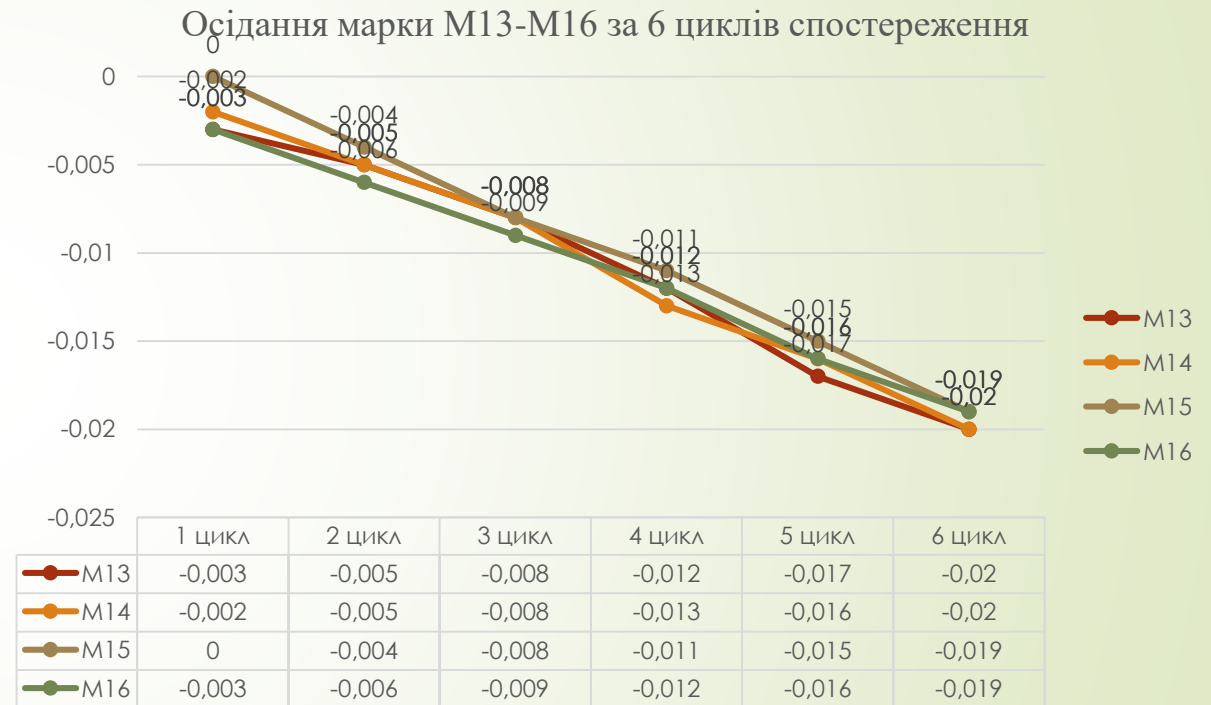
Осідання марки М5-М8 за 6 циклів спостереження

Графік осідання будівлі в місцях закріплення марок М9-М12

Графік осідання будівлі в місцях закріплення марок М13-М16

Проаналізувавши дані графіки по осіданню будівель за рік, ми можемо зробити наступні висновки.

Осадка комплексу будівель нарастає та не стабілізується.

Визначення планового зміщення та крену будівлі

Моніторинг за креном будівель виконується в умовній системі координат. Вісь x лежить в здовж сторони III-V, а вісь y лежить перпендикулярно до осі x . Сторони III-V та II-VI запроектовані паралельно головній осі будівлі.

Вектор крену визначається за результатами вимірювань. Визначення величини крену та напрямок виконується за формулами:

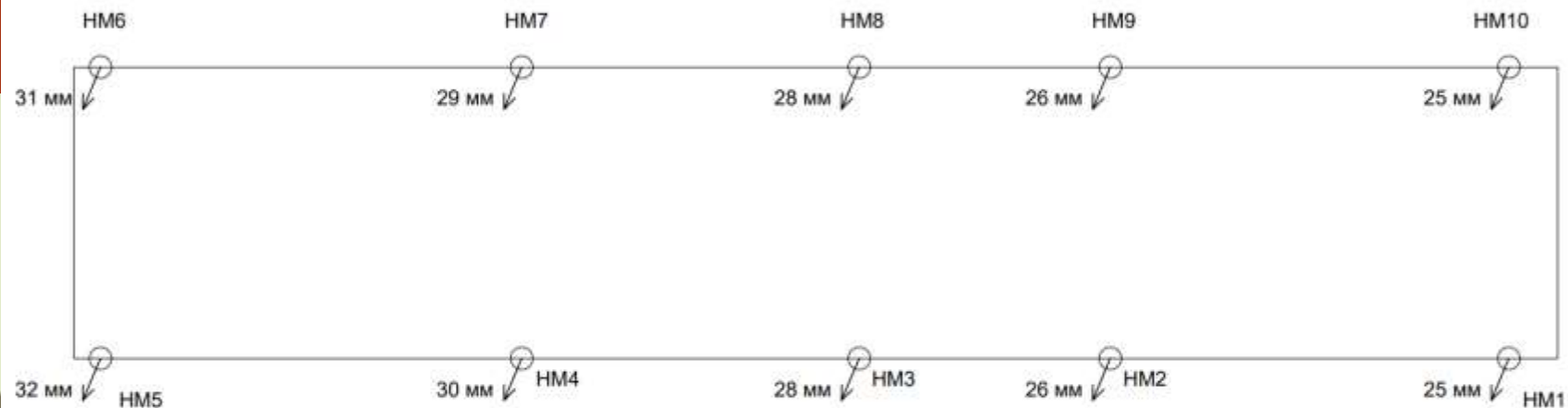
$$Q = \sqrt{(x_B - x_H)^2 + (y_B - y_H)^2}$$

$$\alpha_Q = \arctg \frac{\delta y}{\delta x}$$

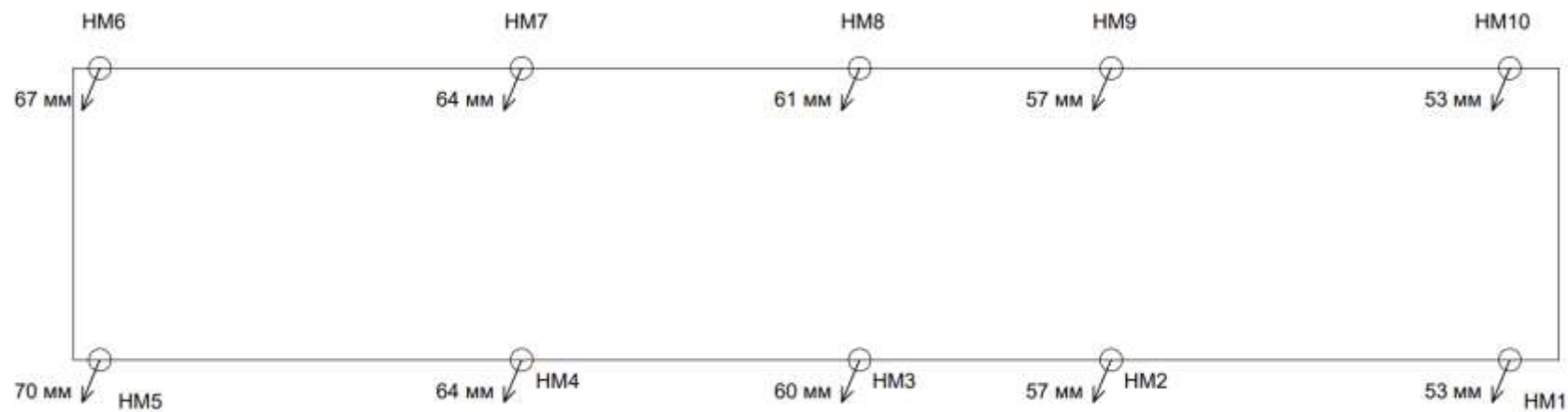
де Q – лінійна величина зміщення (скаляр); α_Q – азимут зміщення.

x_H, y_H - координати точки у нижній частині споруди

x_B, y_B - координати точки у верхній частині споруди;

Крени головного фасаду будинку на прикладі марок НМ1 та НМ5 в 6 циклі спостережень

Крени головного фасаду будинку на прикладі марок НМ1 та НМ5 в 0 циклі спостережень

За результатами спостережень за визначенням значень кренів обстежуваної будівлі виявлено продовження зміни крену будівлі, який спрямований в сторону схилу яру, біля якого побудована будівля

Висновки

- Результатом даної роботи є проект проведення моніторингу за планово-висотним зміщенням будівлі.
- Розроблені проекти планової та висотної мереж для спостережень за горизонтальними та вертикальними зміщеннями, креном будівлі.
- Передбачені технології спостережень за горизонтальними та вертикальними зміщеннями, креном будівлі та деформаціями.
- Виконано посилання на методики застосування сучасних приладів та програм. На характерних прикладах показані аналіз та прогнозування розвитку осідань будівлі, горизонтальних зміщень, крену будівлі та деформацій.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!